

« zurück blättern vor »

WEKSEL I subst. m., ab 1605; auch *wechsel*, *wexel*. **1)** ‘Geldumtausch’ – ‘wymiana pieniędzy’: [hapax] 1596–1613 Volck Dict, PUZ *Wechsel ex Germ[anico]. Collybus.* – CN, TR, L, SW. **2)** ‘Schriftstück, mit dem sich der Aussteller verpflichtet, zu einem bestimmten Termin einen bestimmten Geldbetrag an die im Dokument bestimmte Person zu entrichten’ – ‘dokument stanowiący pisemne zobowiązanie wystawcy do zapłaty w wyznaczonym terminie określonej sumy pieniędzy osobie wskazanej w dokumencie’: (1661) 1960 Merk.Pol. 169 *Przyszły listy z Neapolu do kupców tutecznych, aby weksle / dali do Wiednia na zapłatę kilkukroć sto tysięcy talerów cesarzowi.* o (1737) 1973 Fontana 33 *odebrałem weksel na czerwonych złotych sto od pana Barszcza, kupca gdańskiego.* o 1774 Testam. 169 *Z tą jednak kondycją, / aby tę sumę na termin w wekslu wyrażony odebrawszy, / z niej czerwonych złotych tysiąc [...] oddał.* o 1791 Jezierski 271 *Xiążki, to są wezle prawdy i nie prawdy, mające wypłacić wiadomość w potomności.* o (†1861) 1878–1879 Lel.Listy II 91, DOR *Jeśli masz jakiego bankiera brukselskiego, do którego z twego miasteczka adresować możesz, to wystaw weksel na całe 300 fr.* o 1947 Szczur.Piek. 84, DOR *Wszyscy, którzy weksel podpisali, są zobowiązani do pokrycia [należności].* – TR, L, SWIL, SW, DOR (handl.). o **Var:** *wechsel* subst. m., [hapax] 1596–1613 Volck Dict, PUZ; *wexel* subst. m., [hapax] 1791 Jezierski 271 – nur L; *weksel* subst. m., (1661) 1960 Merk.Pol. 169 – CN, TR, L, SWIL, SW, DOR. o **Etym:** nhd. *Wechsel* subst. m., ‘Umtausch von Geldsorten; Schriftstück, in dem die Zahlung einer bestimmten Summe für spätere Zeit in Aussicht gestellt wird’, GRI. o **Konk:** †*szuldbruf*, †*wekselbruf*. o **Der:** *weksłować (się)* v. imp., ‘Geld umtauschen’, [hapax] (1777–1791) 1903 Staszic.Dzien I 85, DOR, zuerst geb. SWIL, nur für Inh. 1; *weksłowy* adj., 1787 Polak w Paryżu 30, DOR, zuerst geb. L; *wexłowy* adj., [hapax] 1775–1806 Teat. 3 67, L, zuerst geb. BAN; *wexlik* subst. m., [einzQu.] 1775–1806 Teat. 52b 58, L, zuerst geb. L, nur für Inh. 2; *wexelny* adj., zuerst geb. BAN; *wexłować* v. imp., ‘Geld umtauschen’, zuerst geb. L, nur für Inh. 1; *wekslelek* subst. m., †1896 Rog., SW, zuerst geb. SW, nur für Inh. 2. ❖ Nach CNAPIUS wäre *wéksél* tschechisch; das Wort findet sich noch bei JUNGSMANN als *wexsl / wexl* und *wexsel / wexel*; ebenso die Ableitung *wexljř*. Eine Entlehnung in der zweiten Hälfte des 16. Jhs. wäre möglich, nach 1600 weniger wahrscheinlich. Vgl. †*wekselbruf*.

« zurück blättern vor »